

Goigs cantats a la Marededéu de Corbera, a la Marededéu de la Mata i a Sant Bernabé

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A diferents esglésies de Castellar del Riu.
Emplaçament: Al Santuari de Corbera, al Santuari de la Mata i a l'església de St Iscle i Sta Victòria de Llinars.

Coordenades:

Latitud: 42.12417
Longitud: 1.80739
UTM Est (X): 401422
UTM Nord (Y): 4664251

Classificació

Número de fitxa: 08050 - 106
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Pública

Fitxes associades:

[Sant Iscle i Santa Victòria de Llinars](#)

[Santuari de la Marededéu de la Mata](#)

[Santuari de Corbera](#)

[Festa Major de Llinars / Festa de la Mata](#)

[Gala de Corbera](#)

Autoria de la fitxa: Sara Simon Vilardaga

Descripció

El municipi de Castellar del Riu compta amb un ampli recull de goigs. Trobem els goigs dedicats a la Marededéu de Corbera, en concret són anomenats com a "Goigs nous de Madona de Corbera", la lletra és de Mn. Bonaventura Ribera i la música de Mn. Francesc Baldalló. Els goigs són cantats en motiu de la celebració de la Gala de Corbera, els cants sol·liciten l'alleugeriment del dolor, i que la Marededéu doni el seu cònsol i favor. Així, l'estrofa diu: "Verge Santa de Corbera / Deu-nos consol i favor".

Al santuari de la Marededéu de la Mata també són cantats goigs en motiu de la diada de les marededéus trobades, el 8 de setembre (quan es celebra la Festa de Llinars). Els Goigs que es canten en lloança a la Marededéu de la Mata són també una versió actualitzada. L'estrofa central diu "Verge Santa de la Mata / Per tots nosaltres vetlleu".

Tant en els goigs de la Mata com en els de Corbera en la lletra s'hi narra la llegenda de la troballa de la Marededéu.

Uns altres goigs són els dedicats en lloança a Sant Bernabé apòstol, copatró de l'església de Sant Vicenç i Santa Victòria de Llinars. Els versos de l'estrofa diuen: "Puix del Crist, Vós la doctrina / predique pel nostre bé: / Deu-nos la gràcia divina, / Sant Apòstol Bernabé." La lletra és de F. de B. Lladó, la música de Mn. F. de P. Baldelló, i els dibuixos d'Aureli Otal, són de l'any 1953.

Observacions:

Hi ha diverses versions i edicions dels goigs dedicats a la Marededéu de la Mata i a la de Corbera. La lletra són molt similars en tots els casos.

Història

Els goigs són cants d'estil poètic i de caire popular dirigits a una Marededéu o Sant, són cantants o recitats col·lectivament en diades religioses normalment assenyalades, per l'Aplec, Festa Major, o en fer una processó. Generalment estant dirigides en agraïment al sant o marededéu, o com a súplica per demanar protecció, salut, salvaguarda dels conreus,etc.

Bibliografia

- AMADES, Joan (1983). Costumari Català. El curs de l'any. Salvat Editores, S.A i Edicions 62, S.A.
- BRIONES, M.; SANTACREU, J. (1988): "Els goigs del Berguedà". L'Erol, núm. 23, any 1988.
- FORNER, C. Mn., RAFART, B. (2001): Goigs marians del Bisbat de Solsona. Bisbat de Solsona i Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

GOIGS NOUS DE MADONA DE CORBERA

Que es venera en el
Santuari de la Parròquia
de Espinalbat de
l'Arxiprestat de Berga

Lletres de Mre Bonaventura Ribera, P^{re}s.
Música de Mre Francesc Baladà, P^{re}s.

Andante

Puix del cel sou tresorera
oniqua el nostre cor.
VERGE SANTA DE CORBERA
DEU-NOS CONSOL I FAVOR

Andante

Regolfava l'Heretgia
contra Vós i el vostre Fill,
i en l'esquel una mà pia
us donà recor senzill
i regneu en la cinglera,
sens saber-ho ni un pastor.

Andante

L'ocellada que us visita
us sap reina de l'empru;
i en vostra cova petita,
fins del corb guardeu el niu;
l'afagot que l'espervera,
vora vostre, no fa por.

Andante

Mes voleu ser venerada,
i es el corb el missatger
qui pregona a la contrada
la nova era de la Fe;
i us mostreu Vós riellera,
corprenent amb sant amor

Andante

Els pastors vos troben bella
i ho duen a Espinalbat;
i se us alça una capella,
en el rost, vora un pl-avet,
on rebeu la Fe sencera
del poble qui us canta a cor.

Andante

Del solet de la carena
resplendiu clarors de Cel;
la Comarca s'enlumina
i en els cors es fon el gel,
per florir la rosa vera
de la vostra devoció.

Andante

Tot hom sap la nova Gala
que festeja vostre Nom;
com gallina sota l'ala,
hi apleguen també tothom;
Cor de mare els arrecera
als nous fills del vostre Amor.

Andante

No falli mai l'esperança
en el vostre valiment;
i si algú de Vós no alcança
el consol en son turment,
és que deixa la direcció
que mena al vostre Amor.

Andante

Us supliquem, Senyor Déu, que concediu als vostres servents de poder
fruit sempre d'una salut espiritual i corporal; i per la intercessió de la be-
naurada sempre Verge Maria, prop vostre, al cel, allibereu-nos de les tribu-
lacions de la vida present i feu-nos gaudir de la joia eterna

Per Crist Senyor nostre, Amén.

Puix del cel sou tresorera
oniqua el nostre cor.
VERGE SANTA DE CORBERA
DEU-NOS CONSOL I FAVOR

Regolfava l'Heretgia
contra Vós i el vostre Fill,
i en l'esquel una mà pia
us donà recor senzill
i regneu en la cinglera,
sens saber-ho ni un pastor.

Verge...

L'ocellada que us visita
us sap reina de l'empru;
i en vostra cova petita,
fins del corb guardeu el niu;
l'afagot que l'espervera,
vora vostre, no fa por.

Verge...

Mes voleu ser venerada,
i es el corb el missatger
qui pregona a la contrada
la nova era de la Fe;
i us mostreu Vós riellera,
corprenent amb sant amor

Verge...

Els pastors vos troben bella
i ho duen a Espinalbat;
i se us alça una capella,
en el rost, vora un pl-avet,
on rebeu la Fe sencera
del poble qui us canta a cor.

Verge...

Del solet de la carena
resplendiu clarors de Cel;
la Comarca s'enlumina
i en els cors es fon el gel,
per florir la rosa vera
de la vostra devoció.

Verge...

Tot hom sap la nova Gala
que festeja vostre Nom;
com gallina sota l'ala,
hi apleguen també tothom;
Cor de mare els arrecera
als nous fills del vostre Amor.

Verge...

Com Madona muntanyesa,
prop l'altar voleu l'escon;
i els donats amb galanesa
s'hi acoblen llum del món;
i del poble que us venera
son triats servents d'honor.

Verge...

Si s'eixampla vostra casa,
floreix l'arr en vostre altar;
i el fervent prec de la raça
hi ressona sens parar,
a la Mare, reneiera
qui gorex de tot dolor.

Verge...

Als esprits en malaltia,
que neuli el mundanal bes,
retorneu la vigoria
en el vostre sant recas;
i els doneu llum matenera
d'una eterna serenor.

Verge...

Conexiu les flors boscanes
que son balsam de salut,
i amb vostres mans sobiranes
les colliu per nostre ajut;
deis remeis per la sordera
heu tingut sempre el millor.

Verge...

Quan l'eixut ens aflagella
i els sembrats pregonen fam,
visitem vostra capella
i escoltem el nostre clam;
i una nova primavera
fa somriure nostre cor.

Verge...

D'Espinalbat i Comarca
heu rebut les processons;
i amb la fe de patriarca
se us han fet les oblacions;
devenint l'alta cimera
el farell que guia al port.

Verge...

No falli mai l'esperança
en el vostre valiment;
i si algú de Vós no alcança
el consol en son turment,
és que deixa la direcció
que mena al vostre Amor.

Verge...

V. Pregue per nosaltres, Santa Mare de Déu.
R. Que siguem dignes de les promeses de Crist.

PREGUEM

Us supliquem, Senyor Déu, que concediu als vostres servents de poder
fruit sempre d'una salut espiritual i corporal; i per la intercessió de la be-
naurada sempre Verge Maria, prop vostre, al cel, allibereu-nos de les tribu-
lacions de la vida present i feu-nos gaudir de la joia eterna

Per Crist Senyor nostre, Amén.

Puix del Crist, Vós la doctrina
prediqueu pel nostre bé:
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Sou hereu de profecia
i honradíssim ciutadà:
si Jesús us corteria,
qui a Jesús no seguirà?
Oh, confins de Palestina,
quina miracle heu vist fer!
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Quan Jesús parla i sermons,
se us parla l'esperit;
la fe vostra ens alligona
amb el goig mai no sentit.
Sou la vida que camina
rera el Crist capdavanter,
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Rebutgeu llar i riqueses
i venen el que teniu;
quines coses heu apreses
prop del Crist, Foc i Caliu!
La Llei nova us encamina,
vostres seny tan dretorer...
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Si el miracle us corgenia,
heu après la gran lliçó:
la vostra ànima sentia
tot l'encís del Salvador.
Oh, deixeble que adocrina,
de setanta, sou primer!
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Quan Jesús deixà la terra,
sou deixeble de Sant Pau:

prediquen en so de guerra
el precepte de la pau.
Clarejà el dia la boirina,
llum del cel, camí planer...
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

La ciutat d'Antioquia
Vós l'ompliu de cristians;
el baptisme respelndia
amb l'amor que fa germans.
Us portà el mar com gavina,
i del Crist sou missatger!
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

De retorn a Terra Santa
sou Apòstol nomenat;
sou l'arrel i sou la planta
del novell apostolat.
Vostra tasca gegantina
us fa intrèpid viatger,
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Els gentils senten fretura
de la veu que els diu del Crist
nova pau, nova ventura
i un nou viure mai no vist!
La fe vostra els illumina,
els enlaira i els sosté.
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

L'enemig que us envoltava,
sou siglot us ha clavat.
Quin martiri us preparava:
pedres, foc i cruciat!
I el triomf en Vós culmina
quan al cel Crist us rebé!
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

En trobar-se les despalles
del cos vostre soterrat,
sobre el pit mostreu les Fulles
de Mateu, el Text sagrat.
Es la grana que germina,
és la llei que us sostingui!
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Per Patró el poble us aclama,
tot llinas us fa fides:
que no minvi mai la flama
que ens fa clar el camí del cel!
I si mai la fe declina,
siguen Vós el remeier:
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Benèu cases i hortes,
les collites i els afanya,
travesses totes les portes,
feu ubèrrims tots els anys!
Que no ens manqui la farina,
ni els romanis, ni el bon terrer!
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

En salut i en malaltia,
us tenim per advocat;
deu-nos llum, deu-nos meglia,
i un bon cel ben estrellat!
La font d'aigua cristallina
i el treball sempre lleuger!
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

TORNADA

Puix seguim tots la doctrina
que ens promet el Cel i el Bé:
Deu-nos la gràcia divina,
Sant Apòstol Bernabé.

Musical score for the hymn. It includes a vocal line and a piano accompaniment. The lyrics are written below the notes. The score is divided into two parts: 'Pausat i devot' and 'TORNADA'.

¶ Ora pro nobis Sancte Barnabae. ¶ Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Deus, qui nos beati Barnabae Apostoli tui meritis et intercessione
iustificas: concede propitius; ut, qui tua per eum beneficia poscimus,
dono tunc gratiae consequamur. Per Christum Dominum nostrum.
Amen

Si la alabansa us es grata
plausiblement escolteu:
Verge santa de la Mata
per tots nosaltres vetlleu.

Veyent triste la comarca
i parroquia de Llinàs,
Vos mateixa li feu d'Arca
defensant-la amb vostre bràs;
de alegria el poble esclata
per la gracia que li feu. etc.

Per molts dias dins l'aubaga
de Canals de Callari
anaba un bou a la saga
de Vos, fora del camí,
i un cap vespre veu i olfata
que en una boixera esteu. etc.

Als esbramatechs que dona
hi corren els de Montnery,
i contemplan llarga estona,
com si'l toro tingué seny,
que amb gran reverencia acata
a la Mare i Filllet seu. etc.

Sabedor del fet el poble
tan pagés com menestral
avinguts amb la gent noble
tractan fer un festival
convidant-hi la flò i nata
per donar-li mes relleu. etc.

Tot Llinàs allí alegrant-se
de sa venturosa sort,
del Ajuntament alcansa
confirmá'l felis acort
d'erigí al peu de la mata
l'hermós temple que ara's veu. etc.

Desde aquí la Santa Imatge
graciosa i molt gentil
hermoseja aquest paisatge
com la rosa en mes d'Abril,
que amb matisos d'escarlata
aromatisa el conreu. etc.

Flors i plantas Ella abriga
amb son estrellat mantell;
del bon blat guarda l'espiga
de la col el blanc capdell,
i a contar d'aquesta data
la campinya brota arreu. etc.

D'esvinsats i trencaduras
sou Vos efecís remey,
per xó us portan criaturas
demanant vostre servey;
axis la fama's dilata
de que sou Mare de Deu. etc.

Rvnt. Martí Santandreu

v. *Ora pro novis Santa Dei Genitrix.*

x. *Ut digni officiamur promissionibus Christi*

OREMUS

*Concede nos famulos tuos quoesumus Domine Deus perpetua mentis et corporis sanitate gaudere,
et gloriosa beatae Mariae semper virginis intercessione a proesenti liberari tristitia, et aeterna perfrui laelitia.
Per Christum Dominum nostrum. r. Amen.*